2568

เดือน	วิธีการจัดซื้อจัดจ้าง (เรื่อง)			รวม
	เฉพาะเจาะจง	ประกาศเชิญชวนทั่วไป (e-Bidding)	คัดเลือก	
เดือนตุลาคม 2567	1	-	-	1
เดือนพฤศจิกายน 2567	10	-	-	10
เดือนธันวามคม 2567	12	-	-	12
เดือนมกราคม 2568	5	-	-	5
เดือนกุมภาพันธ์ 2568	11	-	-	11
เดือนมีนาคม 2568	4	-	-	4
เดือนเมษายน 2568	11	-	-	11
เดือนพฤษภาคม 2568	9	-	-	9
เดือนมิถุนายน 2568	10	-	-	10
เดือนกรกฎาคม 2568	14	-	-	14
เดือนสิงหาคม 2568	7	-	-	7
เดือนกันยายน 2568	19	-	-	19
รวม	113	-	-	113

ตารางแสดงร้อยละของปีงบประมาณจำแนกตามวิธีการจัดซื้อจัดจ้าง

วิธีการจัดซื้อจัดจ้าง	เงินงบประมาณ (บาท)	ร้อยละ
1.วิธีเฉพาะเจาะจง	12,877,078.35	100
2.วิธีประกาศเชิญชวนทั่วไป (e-bidding)	-	-
3.วิธีคัดเลือก	-	-
รวม	12877078.35	100

ปัญหาและอุปสรรคของการจัดซื้อจัดจ้าง

1. ปัญหาด้านกฎหมาย ระเบียบ และการตีความ กฎระเบียบมีความยุ่งยากและซับซ้อน: พ.ร.บ. มีขั้นตอนที่ละเอียดมาก และมักมีหนังสือเวียน (หนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยฯ หรือ ว.) ออกมาแก้ไขและอัปเดตอยู่ตลอดเวลา ทำให้เจ้าหน้าที่ตามไม่ทันและเกิดความสับสน

2. ปัญหาด้านระบบเทคโนโลยีและ e-GP ระบบ e-GP ไม่เสถียรหรือล่มบ่อย:

- ระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (e-GP) ของกรมบัญชีกลาง มีผู้ใช้งานจำนวนมากพร้อมกันทั่วประเทศในบางช่วงเวลา (เช่น ช่วงใกล้สิ้นปีงบประมาณ) ทำให้ระบบหน่วง ค้าง หรือล่ม ส่งผลให้เจ้าหน้าที่ไม่สามารถบันทึกข้อมูลหรือดำเนินขั้นตอนต่อไปได้
- ข้อจำกัดทางเทคนิคของระบบ: รูปแบบการคีย์ข้อมูลในระบบ e-GP บางครั้งไม่ยืดหยุ่นสอดคล้องกับหน้างานจริง หรือไม่รองรับกรณีพิเศษของบางโครงการ ทำให้ต้องย้อนกระบวนการใหม่ทั้งหมดหากคีย์ข้อมูลผิดพลาด

ปัญหาและอุปสรรคของการจัดซื้อจัดจ้าง

3. ปัญหาด้านบุคลากรและเจ้าหน้าที่พัสดุ

- บุคลากรขาดความรู้ความเชี่ยวชาญ: เจ้าหน้าที่พัสดุในหลายหน่วยงาน (โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานขนาดเล็ก) ไม่ได้จบตรงสาย หรือเป็นเจ้าหน้าที่ที่ถูกแต่งตั้งให้มาช่วยงานแบบชั่วคราว ทำให้ขาดทักษะและความเข้าใจเชิงลึกในข้อกฎหมายและระบบ e-GP
- ภาระงานล้นมือและสมองไหล: งานพัสดุเป็นงานที่รับผิดชอบสูง เสี่ยงต่อความผิดทางกฎหมาย แต่ค่าตอบแทนไม่จูงใจ ทำให้เจ้าหน้าที่ขอย้ายสายงานหรือลาออกบ่อย ส่งผลให้ขาดความต่อเนื่องในการทำงาน
- คณะกรรมการชุดต่าง ๆ ขาดความรู้เฉพาะทาง: คณะกรรมการกำหนดราคากลาง หรือคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ มักแต่งตั้งจากข้าราชการทั่วไปในหน่วยงาน ซึ่งบางครั้งไม่มีความรู้ทางเทคนิค (เช่น งานก่อสร้างที่ซับซ้อน หรือระบบ IT ขั้นสูง) ทำให้เกิดข้อผิดพลาดในการกำหนดสเปก (TOR) หรือราคากลาง

4. ปัญหาด้านกระบวนการบริหารสัญญาและผู้ประกอบการ

- ปัญหากระบวนการกำหนดราคากลาง: หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางของรัฐในบางประเภทงานไม่สะท้อนความเป็นจริงของตลาด ณ เวลานั้น (เช่น ราคาเหล็กหรือน้ำมันผันผวน) ส่งผลให้ไม่มีผู้ประกอบการมายื่นซองประมูล หรือเกิดปัญหา "ล้มประมูล" ต้องจัดหาใหม่หลายรอบ
- ปัญหาผู้รับจ้างทิ้งงานหรือส่งมอบล่าช้า: พ.ร.บ. เน้นเกณฑ์ราคาต่ำสุดในการตัดสิน (ในหลายกรณี) ทำให้ได้ผู้รับจ้างที่สู้ราคาต่ำเกินจริงจนไม่มีกำไร สุดท้ายผู้รับจ้างทิ้งงาน หรืองานไม่ได้คุณภาพตามแบบ ส่งผลกระทบต่อแผนเบิกจ่ายงบประมาณของรัฐ
- กระบวนการอุทธรณ์ที่ใช้เวลานาน: เมื่อมีผู้ยื่นข้อเสนอรายใดรายหนึ่งยื่นอุทธรณ์ผลการจัดซื้อจัดจ้าง หน่วยงานต้องชะลอการลงนามในสัญญาไว้ก่อนเพื่อรอผลการพิจารณาจากคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ ซึ่งบางครั้งใช้เวลานานหลายเดือน ทำให้โครงการต้องหยุดชะงัก

ข้อเสนอแนะการพัฒนาปรับปรุงการจัดซื้อจัดจ้าง

1. การปฏิรูประเบียบกฎหมายให้ยืดหยุ่นและชัดเจน

- จัดกลุ่มความเสี่ยงและลดขั้นตอน ควรกำหนดวงเงินหรือประเภทโครงการที่มีความเสี่ยงต่ำให้มีกระบวนการที่สั้นและยืดหยุ่นมากขึ้น เช่น โครงการนวัตกรรม หรือสินค้าที่มีราคามาตรฐาน เพื่อลดภาระงานเอกสารและเพิ่มความรวดเร็ว
- การปรับปรุงราคากลางให้สะท้อนกลไกตลาดแบบ ควรพัฒนาระบบคำนวณราคากลางให้สามารถปรับเปลี่ยนตามความผันผวนของราคาวัสดุในตลาดได้อย่างรวดเร็ว (Dynamic Pricing) เพื่อป้องกันปัญหาการล้มประมูลหรือผู้รับเหมาทิ้งงานเนื่องจากสู้ต้นทุนไม่ไหว
- จัดทำคู่มือแนวทางปฏิบัติ ที่ชัดเจน: กรมบัญชีกลางควรจัดทำแนวทางการวินิจฉัยกรณีศึกษาที่พบบ่อยให้อยู่ในรูปแบบที่เข้าใจง่าย

เพื่อลดความหวาดกลัวในการตีความกฎหมายของเจ้าหน้าที่

2. การยกระดับเทคโนโลยีและระบบ e-GP (Digital Transformation)

- พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบบ e-GP ให้เสถียร: เพิ่มประสิทธิภาพของระบบเซิร์ฟเวอร์เพื่อรองรับการใช้งานที่หนาแน่นในช่วงสิ้นปีงบประมาณ และปรับปรุง User Interface (UI) ให้ใช้งานง่ายและลดโอกาสในการคีย์ข้อมูลผิดพลาด
- การใช้ระบบ Automation และ AI เข้ามาช่วยตรวจสอบ: นำระบบ AI มาช่วยตรวจเช็กความถูกต้องของเอกสารเบื้องต้น (เช่น คุณสมบัติผู้เสนอราคา หรือการคำนวณตัวเลข) เพื่อช่วยลดภาระงานรูทีนของเจ้าหน้าที่พัสดุ
- การเชื่อมโยงฐานข้อมูล (Data Integration): เชื่อมโยงระบบ e-GP เข้ากับฐานข้อมูลของหน่วยงานอื่นแบบอัตโนมัติ เช่น กรมพัฒนาธุรกิจการค้า หรือกรมสรรพากร เพื่อตรวจสอบความน่าเชื่อถือและสถานะทางการเงินของผู้ประกอบการได้อย่างรวดเร็ว

3. การพัฒนาศักยภาพและสร้างขวัญกำลังใจให้บุคลากร (People Development)

- การจัดตั้ง "สายงานวิชาชีพพัสดุ" โดยเฉพาะ (Professionalization): ควรกำหนดให้งานพัสดุเป็นสายงานวิชาชีพเฉพาะทางที่มีความก้าวหน้า (Career Path) ชัดเจน มีค่าตอบแทนพิเศษหรือเงินเพิ่มสำหรับผู้ปฏิบัติงาน (เช่นเดียวกับสายงานกฎหมายหรือตรวจสอบภายใน) เพื่อดึงดูดคนเก่งและลดอัตราการลาออก
- การจัดตั้งหน่วยงานที่ปรึกษาภายใน (Internal Consulting Unit): ในหน่วยงานขนาดใหญ่ควรมีทีมกฎหมาย ผู้เชี่ยวชาญด้านพัสดุคอยให้คำปรึกษาแก่เจ้าหน้าที่หน้างานโดยตรง เพื่อสร้างความมั่นใจและลดการส่งเรื่องหารือไปยังกรมบัญชีกลางซึ่งใช้เวลานาน
- การฝึกอบรมคณะกรรมการเฉพาะทาง: ก่อนแต่งตั้งข้าราชการเป็นกรรมการตรวจรับหรือกำหนด TOR ในโครงการซับซ้อน ควรมีการอบรมทักษะเทคนิคเฉพาะด้านนั้น ๆ สั้น ๆ หรือเปิดช่องทางให้สามารถจ้าง "ผู้เชี่ยวชาญอิสระจากภายนอก" มาร่วมเป็นกรรมการได้อย่างคล่องตัว